

רעפ 21583-09-24 - אולג ביזאייב נ' מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 21583-09-24

לפני: כבוד השופט יוסף אלרון
המבקש: אולג ביזאייב
נגד: מדינת ישראל
המשיבה:
בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו ב-ע"פ 34533-01-24 מיום 4.6.2024 שניתן על ידי שופט עמית ר' בן יוסף, שופט עמית א' הימן ושופטת א' מור-אל

בשם המבקש:

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (שופט עמית ר' בן יוסף, שופט עמית א' הימן ושופטת א' מור-אל) ב-ע"פ 34533-01-24 מיום 4.6.2024 בגדרו נדחה ערעור המבקש על פסק דינו של בית משפט השלום בתל אביב-יפו (השופטת ש' בן יצחק) ב-ת"פ 49623-05-22 מיום 20.7.2023 ויום 20.11.2023.

2. לפי עובדות כתב האישום, ביום 31.12.2021 בשעות הערב המבקש מכר לקטינה בת 17, שני בקבוקי משקה משכר מסוג בירה. לאחר כשעה וחצי המבקש מכר לה שני בקבוקי בירה נוספים. בגין האמור, למבקש יוחסו שתי עבירות של מכירת משקה משכר לקטין בעסק שבו נמכרים משקאות משכרים לשם שתיה במקום, עבירה לפי סעיף 193א(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק).

3. בית משפט השלום הרשיע את המבקש בעבירה של מכירת משקה ממכר לקטין לפי סעיף 193א(א) לחוק, חלף העבירה שיוחסה לו. זאת, מאחר שנקבע כי העסק מושא כתב האישום הוא מעין "פיצוציה", שהמשקאות המשכרים בו אינם נמכרים לשם שתיה במקום.

הרשעת המבקש התבססה בין היתר על כך שהוא לא חלק על עובדות כתב האישום ועל עדות הקטינה - סוכנת משטרה - אשר נמצאה מהימנה. כמו כן, בית המשפט דחה את עמדת המבקש שלפיה יש לבטל את כתב האישום מכוח טענת "הגנה מן הצדק". בין היתר נקבע כי הפעלת הסוכנת לא נעשתה באופן שרירותי, אלא בוצעה לאחר שהיה בידי המשטרה מידע מודיעיני הקשור לעבירות המתבצעות במקום; כי הקטינה לא הגיבה בחיוב לשאלת המבקש אם היא בת 18, והמבקש התנהל מולה במהירות רבה, ומכר לה את המשקה מבלי להמתין לתשובתה, באופן המשקף את התעלמותו מהסכנה המגולמת במכירת אלכוהול לקטינים; מכירת אלכוהול לקטינים טומנת בחובה פוטנציאל סיכון משמעותי. צוין כי טענת הגנה מן הצדק מחייבת איזון בין זכות המבקש להליך הוגן לבין האינטרס הציבורי באכיפת העבירה, ובמקרה זה אין בהתנהלות הקטינה בעת הקנייה, או בהתנהלות המשטרה בהפעלת הקטינה, כדי להצדיק את ביטול כתב האישום. בגין הרשעת המבקש, נגזרו עליו 5 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, התחייבות כספית להימנע מביצוע עבירה דומה למשך שנתיים וקנס בסך 3,500 ש"ח.

4. ערעור המבקש לבית המשפט המחוזי - נדחה. בית המשפט התייחס לכך שמעורבות הקטינה באירוע הייתה מינימלית, כאשר היא "נכנסה, רכשה ויצאה מהחנות", כדברי בית המשפט. זאת, בעוד שהנטל על המבקש - דרישה לעיין בתעודה מזהה - הוא פשוט מאין כמוהו. בהתאם, נקבע כי התנהלות הקטינה לא הדיחה את המבקש לבצע את העבירה, ומשכך אין לקבל את טענות המבקש הנוגעות להגנה מן הצדק. מטעמים דומים, בית המשפט המחוזי דחה אף את טענות המבקש ביחס לתחולת דוקטרינת הפסלות הפסיקתית על עניינו, תוך שהוא מדגיש כי טענות אלה הועלו לראשונה במעמד הערעור.

5. מכאן הבקשה שלפניי, אשר מופנית נגד דחיית הערעור ביחס להכרעת הדין בלבד. לטענת המבקש השימוש בסוכנת משטרתית בעניינו אינו עומד בתנאים שנקבעו בפסיקה להפעלת סוכנים. בכלל זאת, נטען כי השימוש בסוכן הותר רק לצורך חקירת עבירות חמורות, במקרים שבהם אין בידי המשטרה אמצעי חלופי לחקירת העבירה, וכאשר קיים מידע מודיעיני ביחס לאדם שנגדו מופעל הסוכן. זאת, בעוד שעניינו אינו מהווה עבירה חמורה שתצדיק את הפעלת הסוכן. המבקש מוסיף וטוען כי פגמים בהפעלת סוכן נבחנו עד כה רק במסגרת טענת הגנה מן הצדק, כאשר יש לבחון אף את השלכות הפגמים במישור דוקטרינת הפסלות הפסיקתית שעוגנה בסעיף 56 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971.

דיון והכרעה

6. דין הבקשה להידחות. רשות ערעור "בגלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים בלבד המעוררים שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, או במקרים שבהם עולה חשש שנגרם למבקש עיוות דין או אי-צדק מהותי (רע"פ 6521/23 חוצ'ינסקי נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (10.9.2023)). עניינו של המבקש אינו בא בגדרי מקרים חריגים אלה. חרף ניסיונותיו של

המבקש לשוות נופך עקרוני לבקשתו, הרי שהיא מתייחסת לעניינו הפרטי בלבד.

7. מרבית טענות המבקש מופנות ליישום הלכות קיימות על עניינו הפרטני. ואולם, כבר נקבע במספר רב של החלטות כי יישום דין קיים על נסיבותיו של מקרה קונקרטי, אינו מצדיק התדיינות "בגלגול שלישי" (רע"פ 2919/22 שעבאן נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (1.8.2022); רע"פ 7901/23 אמסלם נ' מדינת ישראל (7.4.2024)).

8. אף לגופם של דברים, לא מצאתי ממש בטענות המבקש ביחס לאי-חוקיות השימוש בסוכנת במקרה דנן. משקבעו הערכאות קמא כי התנהלות הקטינה אינה עולה לכדי הדחה, הרי שטענות המבקש, הנוגעות לחוקיות השימוש בסוכן מדיח, אינן רלוונטיות לעניינו (וראו רע"פ 1804/06 מרחבי נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (3.3.2006); ע"פ 2681/15 שטרית נ' מדינת ישראל, פסקה 57 (14.2.2016)). מדובר אפוא בקביעה עובדתית של הערכאות קמא, בהן ערכאת הערעור טיטה שלא להתערב, בוודאי שלא במסגרת בקשת רשות ערעור (רע"פ 4098/24 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (15.7.2024)).

9. דינן של טענות המבקש ביחס לתחולת דוקטרינת הפסלות - להידחות אף הן. זאת, בין היתר, מאחר שטענות המבקש בענין זה נטענו לראשונה במעמד הערעור לפני בית המשפט המחוזי, בעוד שראוי להעלותן לפני הערכאה הדנה בהליך העיקרי (ראו והשוו רע"פ 8886/10 אינדיג נ' מדינת ישראל, פסקה יג (28.12.2010); דנ"פ 5852/10 מדינת ישראל נ' שמש, פ"ד סה(2) 377, פסקה 19 (2011)).

10. אשר על כן, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ט' אלול תשפ"ד (12 ספטמבר 2024).